

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Cb/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201196
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Havír
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222201196.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v spore žalobcu: Zachovanie jedinečného biotopu "prvky panenského pralesa" v slivkovom sade, občianske združenie, so sídlom Ťačevská 3463/43, Bardejov, IČO: 54 227 429, právne zastúpený: Mgr. Marek Longaj, advokát, so sídlom Šúrska 136/A, Modra, IČO: 51 227 924, proti žalovanému: G.. C. T., C., narodený: XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX, J., o zaplatenie 410 917,27 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd konanie **z a s t a v u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 10.06.2022 bolo súdu doručená žaloba o zaplatenie 410 917,27 Eur s príslušenstvom a náhradou trov konania. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že v konaní vystupuje ako občianske združenie, ktorému bola postúpená žalovaná pohľadávka obchodnou spoločnosťou EDYMAX Europe s.r.o., so sídlom Hurbanova 21, Bardejov, IČO: 44 498 152 (ďalej len „EDYMAX Europe s.r.o.“), na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 18.05.2022. V žalobe žalobca uviedol, že žalovaná pohľadávka spočíva v konaní žalovaného ako konateľa spoločnosti postupcu, ktorý bol kompetentný a zodpovedný za schvaľovanie a realizáciu platieb a úhradu faktúr spoločnosti EDYMAX Europe s.r.o. Žalovaný však nevykonával svoju pôsobnosť dôsledne, čoho dôsledkom vznikala postupcovi škoda vo výške žalovanej sumy, ktorej sa teraz domáha od žalovaného. Žalobca ďalej uviedol, že v konaní je oslobodený od platenia súdnych poplatkov, keďže je ekologickou organizáciou založenou vo forme občianskeho združenia, ktorého cieľom podľa priložených stanov je ochrana životného prostredia, najmä formou podpory ekologického a udržateľného prostredia atď. Žalobca by mal byť teda oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 odsek 2 písmeno c/ zákona SNR číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „ZoSP“).

2. Okresný súd Bardejov výzvou zo dňa 26.07.2022 vyzval žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu na uhradenie súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 24 585,- Eur v lehote 10 dní od doručenia výzvy pod hrozbou zastavenia konania v prípade neuhradenia vyrubeneho súdneho poplatku. Predmetná výzva bola žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu doručená dňa 27.07.2022.

3. Dňa 04.08.2022 bolo súdu doručené podanie žalobcu, v ktorom uviedol, že súd mu nesprávne vyrubil súdny poplatok za podanú žalobu aj napriek tomu, že je oslobodený od platenia súdnych poplatkov ako ekologická organizácia. Vo vyjadrení ďalej uviedol, že zastáva jednoznačný názor, že ním uplatnený nárok má priamy dopad na ochranu verejného záujmu a nepochybne aj na finančné prostriedky, ktoré môže žalobca v rámci svojich verejnoprospešných aktivít použiť na účel, s ktorým žalobca ako občianske združenie vznikol. Žalobca si uplatňuje nárok voči žalovanému, pričom táto pohľadávka tvorí majetok žalobcu a je určená na výkon jeho činnosti. Pokiaľ však nebude vymožená, združenie nemôže efektívne tento majetok využívať. Samotná skutočnosť, že žalobca nadobudol tento majetok postúpením nie je právne významné vo vzťahu k naplneniu zákonnej premisy osobného oslobodenia. Žalobca preto navrhol, aby súd ďalej postupoval s prihliadnutím na to, že je od súdneho poplatku oslobodený.

4. Podľa § 4 odsek 2 písmeno c/ ZoSP, od poplatku sú oslobodení nadácie a charitatívne organizácie, humanitárne organizácie, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov.

5. Podľa § 10 odsek 1 ZoSP, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/71/20220717>> vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

1. Podľa § 10 odsek 3 ZoSP, prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom podľa odseku 1 alebo ak sú na to dôvody podľa odseku 2. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

2. Podľa § 12 odsek 1 ZoSP, Vo veciach poplatkov rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd.

3. Podľa § 14 odsek 1 ZoSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> okrem § 357 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>.

4. Podľa § 14 odsek 4 ZoSP, v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

5. Súd preskúmal obsah podanej žaloby ako aj vyjadrenia žalobcu zo dňa 04.08.2022. Na úvod je potrebné uviesť, že zákon o súdnych poplatkoch v ustanovení § 4 upravuje oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pričom pri oslobodení rozlišuje vecné a osobné oslobodenie. V zmysle § 4 odsek 2 písmeno c/ ZoSP sú od platenia súdnych poplatkov oslobodené nadácie a charitatívne organizácie, humanitárne organizácie, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov. Žalobca je názoru, že ako na ekologickú organizáciu sa na neho vzťahuje osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov za podanie žaloby. Súd je názoru, že tvrdenie žalobcu nie je nesprávne, je potrebné však rozlišovať, akého nároku, resp. akej pohľadávky z akého nároku sa žalobca ako ekologická organizácia v konaní domáha. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca je ekologickou organizáciou zameranou na ochranu životného prostredia. Zo žalovanej pohľadávky však vyplýva, že žalobca ju nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 18.05.2022. Pôvodný veriteľ žalovaného spoločnosť EDYMAX Europe s.r.o. odvodzoval svoju pohľadávku od výkonu kompetencií žalovaného ako konateľa spoločnosti EDYMAX Europe s.r.o., ktorý mal porušiť svoju zákonnú povinnosť podľa § 135a odsek 1 zákona číslo 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“). Súd teda dospel k záveru, že vo veci ide o pohľadávku vyplývajúcu z tzv. absolútneho obchodu podľa § 261 Obchodného zákonníka a nie pohľadávku, ktorá by vznikla titulom ochrany životného prostredia prípadne inej činnosti žalobcu ako ekologického združenia. Na takéto pohľadávky žalované žalobcom by sa nemalo vzťahovať osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, keďže žalobca v danom prípade nepôsobí ako organizácia vykonávajúca činnosť v rámci svojich stanov.

6. Súd v tomto poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.10.2012 pod spisovou značkou III. ÚS 503/2012-10 <<https://www.aspi.sk/products/lawText/13/22625/1/JUD%253A/JUD83083SK>> v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.05.2012 pod spisovou značkou 43Cob/80/2012, kde krajský súd vo svojom uznesení skonštatoval, že: „Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že predloženými stanovami žalobca síce preukázal skutočnosť, že združenie je založené, okrem iného, aj na ochranu spotrebiteľov, treba však zdôrazniť, že vykonávanie tohto jeho oprávnenia ako združenia na ochranu spotrebiteľov by zásadne malo byť činnosťou vo verejnom záujme, pretože len takejto činnosti zákon o súdnych poplatkoch v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) <<https://www.aspi.sk/products/lawText/13/22625/1/ASPI%253A/71/1992%20Zb.%25234.2.c>> priznáva,

a to za splnenia konkrétnych predpokladov, osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Oslobodenie od súdnych poplatkov nastáva preto pre združenie na ochranu spotrebiteľov zo zákona iba v tom prípade, keď združenie v konkrétnej prejednávanej veci pôsobí na ochranu spotrebiteľa, a teda chráni a presadzuje v súdnom konaní oprávnené záujmy spotrebiteľa zo spotrebiteľského vzťahu a uplatňuje práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. (...)“ Ústavný súd k predmetnému rozhodnutiu uviedol, že nezistil taký výklad a aplikáciu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) <<https://www.aspi.sk/products/lawText/13/22625/1/ASPI%253A/71/1992%20Zb.%25234.2.c>> zákona o súdnych poplatkoch, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto (aj pri zvážení dôsledkov takéhoto výkladu z hľadiska jeho dopadu na princíp spravodlivosti) ústavný súd posúdil výklad krajského súdu ako ústavne konformný.

7. Súd taktiež poukazuje na ustálenú prax súdov v obdobných veciach, napr. uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 07.06.2018 pod spisovou značkou 8C/4/2018, kde súd prvej inštancie konštatoval: „Keďže predmetom konania je vrátenie paňazného plnenia bez právneho dôvodu, je zrejmé, že predmet konania sa netýka žiadnej činnosti vo verejnom záujme. Z uvedeného dôvodu sa na žalobcu oslobodenie od súdneho poplatku nevzťahuje, a preto ho súd vyzval na zaplatenie poplatku za žalobu vo výške 2 400,- Eur. Žalobca poplatok v stanovenej lehote nezaplatil, pričom bol vo výzve náležite poučený o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku. Z uvedeného dôvodu súd konanie v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v účinnom znení zastavil.“ Taktiež uznesenie Okresného súdu Prešov zo dňa 03.05.2017 pod spisovou značkou 9Csp/16/2017, kde sa uvádza: „Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov síce nevylučuje, aby občianske združenie mohlo byť postupníkom pohľadávky, avšak súd je presvedčený, že v danom prípade cieľom tohto postúpenia (ktoré vzhľadom na to, že uplatnená pohľadávka už postúpená bola je v konečnom dôsledku irelevantná), je obchádzanie zákona o súdnych poplatkoch tým, že sa postúpi pohľadávka na subjekt, ktorý je zo zákona od súdnych poplatkov oslobodený. Súd zároveň zastáva názor, že osobné oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 4 ods.2 písm. c) treba chápať tak, že nadácie, charitatívne organizácie, humanitárne organizácie, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov majú byť od poplatkov oslobodení iba v prípade, ak sú účastníkmi súdneho sporu, ktorý sa týka predmetu ich činnosti. Niet dôvodu toto oslobodenie vzťahovať aj na vec, ktorá s predmetom ich činnosti nesúvisí, tak ako je tomu v danom prípade.“

8. Vo vyššie uvedených prípadoch išlo o združenia na ochranu spotrebiteľov, súd je však názoru, že danú argumentáciu je možné aplikovať aj na skutkový základ v tomto konaní. Súd v zmysle vyššie uvedených skutočností a konštantnej judikatúry dospel k záveru, že na žalobcu sa v danom prípade osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nevzťahuje. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu, že pohľadávka tvorí majetok žalobcu a pokiaľ nebude vymožená, združenie nemôže efektívne tento majetok využívať súd uvádza, že žalobcovi nič nebránilo vyrubený súdny poplatok uhradiť a uplatňovať tak v súdnom konaní túto pohľadávku, prípadne si podať žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov podľa § 254 zákona číslo 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku.

9. Žalobca bol v súlade so zákonom vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku bol riadne poučený o následku jeho nezaplatenia, no napriek tomu žalobca súdny poplatok za podanú žalobu v stanovenej lehote neuhradil (lehota na úhradu bola do 08.08.2022). Súd preto konanie zastavil v zmysle § 10 odsek 1 v spojení s § 14 odsek 4 ZoSP. O výške trov konania súd v súvislosti so zásadou hospodárnosti ako aj skutočnosťou, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nemožno podať odvolanie. (§ 357 C.s.p.)

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov (§ 239 odsek 1 C.s.p.).